

M**K****B****T****Á****J****É****K****O****Z****T****A****T****Ó**

Kiss Jenő 1938-2018

KÖZGYŰLÉS

2019. április 27.

**PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
KÖZLEMÉNYEK
HÍREK
HIRDETMÉNYEK**

2019.

január-február és március-április

TÁRSULATI HÍREK

Meghívó

a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat 2019. április 27-én 10:00 órakor
a Budapest II. Keleti Károly u. 13. alatti üzlethelyiségben tartandó

2019. évi rendes közgyűlésére

Napirend:

1. Elnöki megnyitó, megemlékezések, köszöntések
2. Kitüntetések átadása
3. MKBT beszámolók
  - a) 2018. évi főtitkári beszámoló
  - b) 2018. évi közhasznúsági jelentés és pénzügyi beszámoló
  - c) A Felügyelő Bizottság beszámolója
  - d) Határozathozatal a beszámolók elfogadásáról
4. Karszt és Barlang Alapítvány beszámolója

Szünet

5. 2019. évi munkaterv és költségvetés, határozathozatal az elfogadásukról
6. Előterjesztés országos barlangász szervezetek közös bázisának létrehozásáról
7. Tagdíj és kedvezmények
8. Egyebek
9. Elnöki zárszó

Határozatképtelenség esetén a közgyűlés változatlan napirenddel 10 óra 30 perckor kerül megtartásra és a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

A közgyűlésen azon rendes tagok szavazhatnak, akik a 2019-es tagdíjat befizették, illetve akik tagdíjmaradásukat legkésőbb 2019. április 18-ig rendezik. Új belépőknek és az utoljára 2018 előtt fizető tagoknak a tagdíjbefizetés mellé kitöltött és aláírt belépési nyilatkozatot kell leadniuk.

A közgyűlésen szavazni személyesen vagy meghatalmazott útján lehet. A honlapon (www.barlang.hu - Dokumentumtár/ MKBT/MKBT Küldöttközgyűlések, közgyűlések, elnökségi ülések) található mintának megfelelő, kitöltött és aláírt meghatalmazást legkésőbb 2019. április 23-ig kérjük eljuttatni a Titkárságra levélben vagy szkennelve, elektronikus úton. A meghatalmazó figyelmét felhívjuk arra, hogy egy személy legfeljebb öt másik tagot képviselhet meghatalmazottként.

A tárgyalandó dokumentumok (beszámolók, munkaterv, módosítási javaslatok) a Társulat honlapján (www.barlang.hu), illetve a Titkárságon lesznek elérhetők, legkésőbb a Közgyűlés előtt 15 nappal.

Dr. Leél-Össy Szabolcs sk.
elnök

62. Barlangnap – előzetes tájékoztatás

A 2019. évi Barlangnapra a Bükk-hegységben kerül sor 2019. június 21-23-án, az MKBT rendezésében a Bükki Nemzeti Park Igazgatósággal együttműködésben. A rendezvény központja a Hollóstatői Hegyi Kempingben lesz. A programban a barlangtúrákon kívül a szokásos elméleti és ügyességi versenyek, szórakoztató programok is szerepelnek. A részletes programot, jelentkezési űrlapot és egyéb tudnivalókat május elején a honlapon és a Tájékoztató következő számában tesszük közzé.

A rendezvényre – szokás szerint – várjuk segítők, valamint túravezetők jelentkezését, utóbbiakat az alábbi barlangokba (**előzetes terv, változhat!**):

Anna-barlang, Balekina-barlang, Bányász-barlang, Bolhási-Jávorkúti-barlangrendszer, Borókás 2. sz. víznyelőbarlang, Borókás 4. sz. víznyelőbarlang, Diabáz-barlang, Fekete-barlang, Gyurkó-lápai-barlang, István-lápai-barlang, Létrási-vizesbarlang, Pérez-pataki-víznyelőbarlang, Speizi-barlang, Szeleta-barlang, Szeleta-zsomboly, Szent István-barlang, Szepesi-Láner-barlangrendszer, Vár-tetői-barlang, Vénusz-barlang. (Az aláhúzott barlangok esetében a BNPI ajánlása alapján a kutatási engedéllyel rendelkező csoportok jelentkezését várjuk.)

Aki szívesen vállalna túravezetést, kérjük, Csépe-Muladi Beátánál (muladi.bea@gmail.com) jelezze szándékát.

Segítségüket előre is köszönjük a Barlangnap minden szervezője és résztvevője nevében!

Csépe-Muladi Beáta, Köblös Gabriella, Kosztra Barbara
szervezők

SZJA 1% felajánlás

A tavalyi évhez hasonlóan idén is van lehetőség arra, hogy az adóbevallás során a Társulat javára rendelkeztek az személyi jövedelemadótok 1%-áról.

A Társulat adószáma: 19815802-1-41.

Köszönjük azoknak, akik ezt tavaly megtették, illetve azoknak is, akik adományaikkal támogatták munkánkat!

Az SZJA 1%-ból befolyó összeget elsősorban a kéthavonta megjelenő Tájékoztató nyomdaköltségére és tagsággal való kapcsolattartás költségeire (nyomda, posta) tervezzük fordítani.

Elérhetőségeink

Postacím: Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

1125 Budapest, Pustaszeri út 35.

Telefonszám: +36 70 8811 477 e-mail: mkbtiroda@gmail.com

Sziklamászó engedélyek MKBT tagok részére

Sokan jelezték, hogy nagyon hasznosnak tartják a Társulati tagok számára igénybe vehető sziklamászó engedélyeket, ezért a korábbi gyakorlatot folytatva a Társulat kérelmet nyújtott be a lejárt sziklamászó engedélyek hosszabbítására.

Az engedélyek egy részét megkaptuk, a többi folyamatban van. Az érvényes engedélyeket a honlapon (<http://www.barlang.hu/dokutar/engedelyek>) találjátok. Jelenleg az alábbi helyszínekre van érvényes engedélyünk: Kis-Svábhegy, Róka-hegyi bánya, Csókakő (Vértes), Cuha-völgy, Pázmándi sziklák, Kis-Csóka-kő (Mátraszentimre), Bárány-kő, Hollókő, Sánc a Holló-kővel szemben, Felsőtárkányi Szurdok-szikla.

Ugyanitt található az engedélyek áttekintő táblázata, amelyben nyomon követhetitek, mely helyszínekre van éppen érvényes engedélyünk és az meddig érvényes.

FIGYELEM!

Az engedély **csak MKBT tagok számára** érvényes. Az engedélyt, az érvényes MKBT igazolványt és egy fényképes igazolványt a sziklamászás helyszínén fel kell tudni mutatni.

Az **egyes engedélyekben felsorolt előírások és korlátozások betartása szigorúan kötelező**, ennek megszegése a Társulat összes tagjának sziklamászó engedélyét veszélyezteti!

Az engedély birtokában végzett **sziklamászó tevékenységet az alábbi űrlapon regisztrálni kell**: <https://forms.gle/E3oZbSi9c1nKdey17>.

Kosztra Barbara

Küldjétek feltárásokról szóló beszámolókat a Karszt és Barlangba!

A tavalyi adományoknak köszönhetően idén lehetőségünk van pótolni több éves elmaradásunkat és megjelentetni a Karszt és Barlang elmaradt két számát (2015-2016 és 2017-2018).

Fontosnak tartjuk, hogy megőrizzük az utókornak a feltáró kutatások eredményeit, dokumentációit, élményeit. Ezért kérjük be minden évben a kutatási jelentéseket, és ezért teremtünk lehetőséget arra, hogy közlélapunkban ezekről rövid leírások jelenjenek meg.

Ismételten kérünk minden feltáró kutatást vezető, koordináló barlangkutatót, hogy éljen ezzel a lehetőséggel, készítson egy fél- egy oldalas cikket – lehetőleg egy számára kedves, vagy jellemző képpel ellátva –, és küldje meg elektronikusan a Társulat e-mailcímére (mkbtiroda@gmail.com). Honlapotokon megjelent (hasonló terjedelmű) beszámolókat is küldhettek, a cikkek szerkesztésében tudunk segíteni.

A **2015-16-os évek feltárásairól szóló beszámolókat április 20-ig várjuk**, a 2017-18-as éveket egy később megadott időpontig lehet majd leadni.

Kérjük, a felhívást minden lehetséges fórumon adjátok tovább.

Szerkesztőség

Felhívás

Tisztelt Tagtársak!

Hagyományaink szerint a Közgyűlésen kerül sor a Társulat által adományozható elismerések átadására is. Alapszabályunk értelmében az egyes érmek és emléklapok odaítélése az Érembizottság feladata, a kitüntetendő tagtársak személyére azonban bárki javaslatot tehet. Az Érembizottság – mint minden évben – idén is várja a tagság javaslatait, amelyeket rövid szakmai indoklással ellátva, legkésőbb **április 15-ig** kérünk eljuttatni levélben vagy elektronikus úton [mkbtiroda@gmail.com] a titkárságra.

Az odaítélhető elismerések a következők:

Herman Ottó érem – kimagasló társulati munkásságért

Kadić Ottokár érem – kiemelkedő tudományos kutatói munkásságért

Vass Imre érem – a feltáró kutatásban elért kimagasló eredményért

Papp Ferenc érem – kiemelkedő tudományos szervező és ismeretterjesztő munkásságért

Mikolovits Veronika érem – 35 évesnél fiatalabb kutatók számára: példamutató publikációs-dokumentációs, szervező vagy népszerűsítő tevékenységért

Herman Ottó emléklap – a Társulat érdekében kifejtett, kimagasló kollektív munkásságért

Kadić Ottokár emléklap – a kiemelkedő kollektív tudományos tevékenységért

Vass Imre emléklap – a feltáró kutatásban elért kimagasló kollektív eredményért

Az eddigi kitüntetettek névsora a Társulat honlapján olvasható: <http://www.barláng.hu/kituntetettjeink/uncategorised/kituntetettjeink>.

Érembizottság

PROGRAMOK, ESEMÉNYEK

Szerdai Előadások

A Szemlő-hegyi-barlangban végzett felújítási munkák miatt a télen nem tartottunk előadásokat, április hónapban viszont lehetőségünk van a csodásan felújított vetítőteremben két előadást is megtartani. Kérjük, a szépen felújított terem tisztaságára az előadások alatt is fokozottan ügyeljenek!

A rövid tavaszi szezont **április 10-én** nyitjuk, egy kanyonos előadással. **Baloghné dr. Kováts Boglárka** filmvetítéssel tarkított előadásban a kanyonozás veszélyeiről és szépségeiről mesél „**Kaland és technika a kanyonokban**” címmel.

A második, és egyben záró előadás **április 24-én** lesz. A címe: „**Barlangos filmek '79-től napjainkig**”. Ennek keretében **Bátyó, Czunge és Vodka** filmjeit tekinthetjük meg, az alkotók kommentálásában. Ízelítőül: szupernyolcas felvétel a Hétlyuk-zsombolyról és a Remete-barlangról (1979), kutatások a Latorban (2005).

Szeretettel várunk minden érdeklődőt mindkét alkalommal **18 órai kezdettel a Szemlő-hegyi-barlang vetítőtermében!**

Remek programokra önkéntesek kerestetnek!

Az MKBT-nek nem csupán feladata, hanem szívégye is a barlangokkal és a felszín alatt vizekkel kapcsolatos ismeretterjesztés, amire leginkább azokon a külső tematikus rendezvényeken van lehetőségünk, ahová rendszeres hívnak minket, elismerve eddigi munkánkat. Idén sincs ez másképp és idén is kérjük a Ti segítségeteket is, hogy megfeleljünk ezeknek a belső és külső elvárásoknak.

A standunk mindig népszerű és rengeteg pozitív visszajelzést kapunk, nem csak a látogatóktól, hanem az ott megforduló barlangászoktól is. A stand mellett egész nap helyt állni azonban fárasztó, ezért fontos, hogy többen legyünk kinn és tudjuk váltani egymást, így mindenkinek lehetősége legyen más programokon is körülnézni vagy csak szusszanni egyet.

Segítőket keresünk és várunk hát az alábbi közeledő rendezvényekre, ahová a magyar barlangkutatás képviselőjében a Társulat meghívást kapott, és amelyek részletei már ismertek:

Március 30. (szombat) „**Hiúz-ábrándok**” Családi nap a Magyar Természettudományi Múzeumban:

Az Agrárminisztérium, a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. és a Magyar Természettudományi Múzeum égisze alatt működő Vadonleső Program „2019. Év emlőse a hiúz” programsorozatának nyitórendezvénye filmvetítéssel, előadásokkal, és a közkedvelt természetvédelmi és természetismereti hálójátékkal, melyben denevér kvízünkkel és cseppkő simogatónkkal mi is részt veszünk.

Április 6-7. (szombat-vasárnap) **Lelkes Ásványbörze és GEO Napok**, Budapest, Lurdy-ház:

<https://asvanyborze.com/event/21-lurdy-hazi-asvanyborze-es-geo-napok-2/>

A Geo Napok részeként megszervezett földtudományos játszótér 11:00-19:00-ig tart, ahol elsősorban gyerekek látogatókra számítunk a standunkon, melynek törzsgárdáját Kraus Sanyi is erősíti majd. A standon segítőknek lesz módjuk az ásványbörzén és a Geo Napok többi standján is böngészni. Naponta 4-5 segítőt várunk.

Április 28. (vasárnap) **DINPI Föld Napja** a Pálvölgyi-kőfejtőben:

A Társulati standon 4-5 fő jelenlétével kényelmesen el tudjuk látni a barlangkutatók képviselőjét. Ezen kívül várjuk segítők jelentkezését a DINPI-vel közös gyerekeknek szóló kötelezésre és BMSz-szel közös mászófalazásra, ide legalább 8-10 emberre lesz szükség, a mászatáshoz és a gyerekek beülőjének feladásához.

Jelentkezéseket az alábbi táblázatba várjuk:

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1cu8sJj8k0EgRqnej2IOGV-P301Ou7xvA6FJmRn9H9KI/edit?usp=sharing>

Kérdéseitekkel forduljatok hozzánk:

mkbtiroda@gmail.com és kosztrab.mkbt@gmail.com címen. Egy-egy napos, vagy félnapos jelenlét is nagy segítség!

Önkéntes munkákat előre is köszönjük!

Kosztra Barbara és Köblös Gabriella

XXIII. Karsztfejlődés Konferencia

Bük, 2019. május 31 - június 1.

Az előző évek hagyományait folytatva a Savaria Egyetemi Központ Földrajz és Környezettudományi Intézetének szervezésében 2019-ben, immár 23. alkalommal, ismét megrendezésre kerül a karsztok és a barlangok magyar kutatóinak legújabb eredményeit bemutató szakmai konferencia. Az előadások magyarul hangzanak el. Szombat este lehetőség van az ország különböző (karszt)területeiről jött érdeklődők és kutatók kötetlen találkozására.

Az előadások regisztrációja már lezajlott, de a konferencián a most jelentkező érdeklődő barlangászokat szívesen látják! Részvételi díj 5000 Ft, mely magában foglalja a fogadás költségeit és a Karsztfejlődés XXIV. kötetét.

A konferencia tervezett programja a következő:

- május 31. (péntek): szakelőadások
- június 1. (szombat): szakelőadások.

Jelentkezni a zentai.zoltan.vasvar@gmail.com e-mailcímen lehet.

Prof. Dr. Veress Márton és Zentai Zoltán

27. Nemzetközi Karsztkutatói Iskola „Klasszikus Karszt” Posztójna (Szlovénia), 2019. június 17-21.

A nagy hagyományokkal bíró posztójnai Karszt Kutató Intézet szervezésében megrendezésre kerülő nemzetközi konferencia idei témája a **Karszt hidrológia – Kutatási trendek és alkalmazásai**. A szokásos program neves meghívott előadókat felvonultató elméleti részből majd az ezt követő tartalmas és szép terepi kirándulásokból áll. A konferencia nyelve angol. A „hivatásos karsztkutatókon” kívül a részvétel melegen ajánlott minden, a téma iránt érdeklődő laikus számára is. Jelentkezési határidő április 30. Bővebb információkat a rendezvény hivatalos honlapján találsz: <http://iks.zrc-sazu.si/en/>.

13. EuroSpeleo 2019 Szófia (Bulgária), 2019. szeptember 26-29.

A nemzetközi fórumot idén a Bolgár Szpeleológiai Szövetség (BFS) és Bolgár Barlangmentő Szolgálat szervezi a Lozen-hegy lábánál, mintegy 20 km-re Szófia városközpontjától.

Maga a fórum 2019. szeptember 26. és 29. között kerül megrendezésre, de a hozzá kapcsolódó túrák szeptember 21-től 25-ig lesznek majd. A regisztráció 2019. február 1-jén nyílt meg. A regisztrációs díj 2019 május végéig 25 euró, ezt követően 35 euró. Ez magában foglalja a konferencia teljes anyagát, valamint egy ingyenes vacsorát is, egy itallal. A terepi kirándulásokért külön kell majd fizetni!

A programban számos tematikus ülést és szimpóziumot terveznek, mint például az expedíciós barlangászat és feltárás, geológia, karszt geomorfológia és földrajz, bioszpeleológia, barlangimentés, barlangi kötélpályák stb., valamint megrendezésre kerül a Speleo Olimpia is.

Az első körlevél letölthető a rendezvény hivatalos honlapjáról:

<https://esf2019.speleo-bg.org/wp-content/uploads/2018/11/1st-circular-13th-EuroSpeleoForum.pdf>

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK

CSODÁLATOS BARLANGVILÁG 2019 Rajzpályázat gyerekeknek

A Speleo Myotis Barlangkutató, Természetjáró és Természetvédő Egyesület idén is meghirdeti nagy sikerű rajzpályázatát 7-12 éves általános iskolásoknak. Az idei téma: *BARLANG ÉS KÉPREGÉNY*.

Pályázati korcsoportok:

1. korcsoport: **7-8 éves diákok**
2. korcsoport: **9-10 éves diákok**
3. korcsoport: **11-12 éves diákok**

Beérkezési határidő: 2019. április 25.

Kérjük, vedd figyelembe, hogy ez nem azonos a feladási határidővel, a határidőn túl beérkező pályaműveket idő hiányában nem tudjuk elbírálni.

Téma: Egy nap a kisdenevér békésen csimpaszkodott barlangja mennyezetén, amikor hirtelen különös zajt hallott... Szerinted mi történt, kikkel találkozott, mit látott? Készíts róla egy képregényt!

Technikai követelmények:

-Kövessd a képregények szabályait! Oszd fel minimum 4, maximum 8 képkockára a lapot. Az első képkockában szerepeljen a cím, viszont egyéb **szöveget csak akkor használj, ha muszáj**. Ha szöveg nélkül nem érthető a történet, használd a képregényekre jellemző szöveg-buborékokat, vagy minimális magyarázó szöveget a képkocka felső részén. (Hasznos tanács: először a szöveget írd meg, utána vedd körbe a buborékkal). Ügyelj a helyesírásra!

- A/4-es méret (álló vagy fekvő kompozíció)

- Tetszőlegesen választott színes, vagy fekete-fehér eszköz (pl., grafit ceruza, filctoll, színes ceruza, monotípiá, akvarell, stb.) vagy vegyes technika.

(A rajzlap síkjából jelentősen kidomborodó törékeny vagy lemorzsolódó részekkel rendelkező alkotásokat, fotómontázst, illetve a számítógépes grafikát kérjük mellőzni.) A munkák egységes paszpartut kapnak, így keretezésük nem szükséges. Nagyobb méretet nem áll módunkban kiállítani.

A pályaművek beadási módja: Postai úton lezárt borítékban, vagy személyesen.

Cím: MKBT, 1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

A borítékon kérjük feltüntetni: "Csodálatos barlangvilág rajzpályázat"

Kérjük, hogy a pályamű hátlapján szerepeljenek az alábbi információk: pályázó neve, pontos életkora (nem a születési dátuma), az alkotás címe, technikája, szülő vagy felkészítő tanár neve, e-mail címe, az oktatási intézmény neve és címe.

Kérjük, töltsétek ki pontosan, ezek hiánya munkánkat jelentősen megnehezíti.

Határidőn túl érkező, vagy más méretben készült rajzot nem áll módunkban elfogadni. Kérjük a korhatár betartását is. Minden pályázó csak egy pályaművel vehet részt a versenyen. A munkákat alkotóművészekből és barlangászokból álló szakmai zsűri bírálja el. A legjobb 40 alkotásból és a díjnyertes munkákból eredményhirdetéssel egybekötött kiállítást rendezünk.

A kiállítás megnyitó időpontja: 2019. május 18. (szombat) 14 órakor.

Helyszíne: TEMI Fővárosi Művelődési Háza, 1119, Budapest, Fehérvári út 47.

A kiállításon 40 rajz szerepel: a 9 helyezett és 31 kiválogatott mű, melyek közül egy közönségszíjas. A helyezetteket emailben értesítjük május 5-ig, viszont a kiállításra kerülő művekről az egyesület blogján és facebook oldalán lehet tájékozódni. A pályaműveket később lehetőség szerint egyéb barlangász találkozókra is kiállítjuk.

Közönségszűj: Egy alkotást jutalmazunk közönségszűjval, korcsoportra való tekintet nélkül. A 31 kiválogatott rajz május 3-tól tekinthető meg a Speleo Myotis Barlangkutató, Természetjáró és Természetvédő Egyesület **Facebook** oldalán. A szavazás május 8-13-ig tart, bárki részt vehet benne, az eredmény a kapott „like”-ok alapján dől el. A nyertes kihirdetése a díjátadón történik! (A helyezést elért 9 munka nem szerepel a közönségszűjra jelöltek között, a megnyitó után külön kiemelve kerülnek az internetre.)

Díjazás: Minden helyezett részt vehet egy (ingyenes) szervezett overallos barlangtúrán, melyen képzett, tapasztalt túravezetők nyújtanak szakszerű segítséget. Helyszín: Budapest, Bükk-hegység, vagy Balatonederics. A túrához sisakot, fejlámpát az adott egyesület biztosít. A részleteket, időpontot, egyéb tudnivalókat később hirdetjük ki. A felkészítő pedagógus és tanulóként egy kíséző szintén részt vehet a barlangtúrán. A közönségszűjval tanuló szintén jogosult a túrára.

Egyéb ajándékok: barlangi belépők, barlanggal, természettel kapcsolatos könyvek, kiadványok, játékos foglalkoztató füzetek, denevéres kitűzők, hűtőmágnesek, könyvjelzők, jegyzetfüzetek, természetvédelemmel kapcsolatos bélyegek, és egyéb meglepetések. Minden kiállított mű alkotója emléklapot és denevéres ceruzát kap. Amennyiben a díjkiosztón a helyezett személy vagy hozzátartozója nem tud megjelenni, **ajándékait személyesen, egyéni megbeszélés alapján szeptemberig tudjuk átadni.**

Jogi feltételek: A pályázat benyújtásával a pályázó, illetve törvényes képviselője elfogadja a pályázati kiírás feltételeit, hozzájárulását adja ahhoz, hogy a Speleo Myotis Barlangkutató, Természetjáró és Természetvédő Egyesület az általa kiválasztott műveket szabadon felhasználja, kiállítsa, közzé tegye, és internetes felületein feltüntesse a pályázó nevét, korát, helyezését és az alkotás címét. Egyéb adatokat harmadik személynek nem adjuk ki. **A pályázó tudomásul veszi, hogy a pályamunkákat nem áll módunkban visszajuttatni.**

Jó munkát, eredményes felkészülést kíván a Speleo Myotis Barlangkutató Egyesület!

(Nagy formátumú plakát letölthető a Facebook oldalunkról!)

Támogatóink:

- Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság
- Balaton-felvidéki Nemzeti Park
- Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság
- Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
- Explo.hu
- Karsztvízgazda Bt.
- Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
- TEMI Fővárosi Művelődési Háza

Lénárt Ibolya

"Fotóposzter Pályázat a Vízről 2019"

Idén is megrendezésre került az immáron XIII. Víz Világnapi fotóposzter pályázat, melyet a Magyar Hidrológiai Társaság Borsodi Területi Szervezete és a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kara közösen írt ki. A pályázatot Társulatunk az előző évekhez hasonlóan tárgynyerményekkel támogatta.

A nyerteseknek ez úton is gratulálunk!

TÁRSULATI ÉLET

A 2018-as Maucha László vándorserleg

Tisztelt Barlangászok!

Nagy örömmre szolgált, hogy Sopronban a Szakmai napokon rekordszámban vettek részt Maucha László Vándorserleg versenyén. Külön öröm volt számomra, hogy nemcsak a fiatal, de az idősebb korosztály is neki veselkedett a fejtőrőnek.

Mellékelem a kérdéseket, a válaszokat és az eredményt.

Adamkó Péter

Eredmények:

A soproni MKBT szakmai napokon megrendezésre került Maucha László vándorserleg helyezettei:

1.	Hegedűs András (Juju)	60 pont
2.	Lenkei Péter	51 pont
3.	Sári Attila – Matuszka Fanni	48 pont
4.	Szilvai Péter	40 pont
5.	dr Lénárt László	37 pont
6.	Hernádi Béla Zih József – Perényi Katalin	36 pont
7.	dr Kutas Gyula	35 pont

	Kalotai Zsófia Timkó úr	
8.	Böröcsök Péter Szabó Tamás	34 pont
9.	Szabó Andrea Köblös Csaba	31 pont
10.	Berentés Ágnes – Marosffy Dániel Maci?	28 pont
11.	Ferenci Balázs	27 pont
12.	Hajnal Ágnes – Zentai Péter Tuberkolózis?	26 pont
13.	Tóth Attila	25 pont
14.	Bacsú Dénes Füredi Zoltán	24 pont
15.	Lénárt Ibolya	20 pont
16.	Tisza Levente	19 pont
17.	Kocsis András	14 pont
18.	Szutyi?	6 pont

Gratulálunk minden versenyzőnek!

Kérdések és válaszok:

1. Mi a hivatalos és becézett neve annak az észlelő műszernek, ami a hold árapály jelenségét mérte a barlangban? (2 pont)

- Dilatáció mérő, diliméter

2. Melyik barlangban működött ez a műszer és mi a barlang rész neve? (2 pont)

- Vass Imre-barlang, Triangli-folyosó

3. Hogy hívták ennek a műszernek a megalkotóit? (3 pont)

- Maucha László, Gádoros Miklós és György Péter

4. Melyik idegenforgalmi barlang került először a Természetvédelem üzemeltetésében? (1 pont)

- Pál-völgyi-barlang

5. Milyen állatokat mentett ez idáig dokumentálhatóan a Magyar Barlangi Mentőszolgálat? (5 pont)

- kutya, macska, vaddisznó, őz, varjú

6. Sorold fel a Magyar Karszt és Barlangkutató Társulat eddigi elnökeit (9 pont)

- Barátosi József, Dudich Endre, Bogsch László, Láng Sándor, Fodor István, Zámbo László, Hevesi Attila, Korpás László, Leél-Őssy Szabolcs

7. Mi a Sopron környékén található barlangnak a neve, ahol az utolsó bakonyi betyár búvó helye volt? Mi a betyár neve? (2 pont)

- Zsvány-barlang, Oroszlán Pali

8. Sorold fel Magyarország jelenlegi Nemzeti Parkjait (10 pont)

- Aggteleki Nemzeti Park, Bükk Nemzeti Park, Hortobágyi Nemzeti Park, Kiskunsági Nemzeti Park, Körös- Maros Nemzeti Park, Duna-Ipoly Nemzeti Park,

Duna –Dráva Nemzeti Park, Balatoni Nemzeti Park, Őrségi Nemzeti Park, Fertő-Hansági Nemzeti Park

9. Kik voltak a Hévízi-tó barlangjának a felfedezői? Mikor történt a felfedezés? (3 pont)

-1972-ben Plózer István és Kovács György neves bűvárok voltak az első felfedezők.

10. Kik voltak és kinek a felkérésére próbáltak lejutni a Hévízi-tó mélyére; mikor és milyen mélyre jutottak? (4 pont)

- Lóczy Lajos kérésére 1908-ban Fiumei Magyar Tengerészeti Hatóság bűvárai 22 méter mélyre jutottak le.

11. Sorold fel a Baradla barlang igazgatóit - üzem vezetőit (Ne az Aggtelki Nemzeti Park eddigi igazgatóira gondolj!) (9 pont)

- Kessler Hubert, Dancza János, Révész Lajos, Jakucs László, Magyarai Gábor, Baross Gábor, Szenthe István, Zsolcai Gyula, Várnai Bertalan

12. Budaörs felett lévő kaolinbánya labirintusos üregében talált kristályos kavernának mi a neve? Vagy a bányában lévő üregeknek? (1 pont)

- Kréta-barlang vagy Piktortégla üregek.

13. Hogy keresünk kozmikus sugarakat a barlangban? Ki ennek a vizsgálatnak a magyarországi szakembere? (2 pont)

- Müon tomográfiával. Surányi Gergely

14. Nevezd meg a Badacsonytomaj térségében található 58 m -18m-es bazaltbarlang nevét és hogy kiről kapta azt. (2 pont)

- Panka barlang, Czinka Panna első cigányprímásnőről

15. Hol található az úgynevezett „barlang színház”? (1 pont)

- Fertőrákosi-kőfejtőben.

16. Nevezd meg a Dunántúl turisztikailag kiépített barlangjait a budai és kalandtúra barlangok kivételével. (4 pont)

- Lóczy-barlang, Tapolcai-tavasbarlang, Tettyei-mésztufa barlang, Abaligeti-barlang Tihanyi forrásbarlang is az lenne, de nem lehet bemenni!.(Csak rácson keresztül bámulhatunk befelé)

17. Hol található az úgynevezett „barlang mozi”? (1 pont)

- Budapesten a Fővárosi Állatkertben

18. Ki volt és mikor az első „békaember” a Tapolcai-tavasbarlangban? (2 pont)

- 1957- ben, Ráday Ödön

19. Milyen program és minek az érdekében apasztották a Dunántúli karsztvizek szintjét? (2 pont)

- Eocén program, a barnakőszén bányászat miatt

20. Mikor alakult meg a Magyar Karszt és barlangkutató Társulat? (1 pont)

- 1958 decemberében.

Összesen elérhető pontszám = 66 pont

BARLANGKUTATÁS

Merülés a Kessler Hubert-barlangban

2018 őszén sikerült merülést végrehajtanunk a Kessler barlang két tavában, 196 méter mélységben. A merülést igen hosszas előkészületek után, csaknem két és fél év munka árán sikerült végrehajtani.

2016 elején kezdtük meg a barlang tágítását és a kötélpálya cseréjét a bűvár felszerelések le- és felszállításának megkönnyítéséhez. Ez számtalan hétvégét és munkaórát emésztett fel. A tágítást Sűrű Péter vezényelte, neki elég sok dolga volt, különösen a merülési pontok közvetlen közelében. A barlang felső részén is akadt tennivaló, ezt az omladék zóna nehezítette, amit stabilizálni és tágítani kellett.

Az első merülési kísérletre 2017 áprilisában került sor. Sajnos sikertelen lett az akció, mert annyira feldúsult a szén-dioxid a merülési pontnál, hogy a felszereléseket hátrahagyva menekülőre kellett fogjuk. Vass Róbert barátomnak nem sikerült merülnie, csak a beöltözésig jutott. Másnap sikerült kihozni a dolgainkat a még mindig elég magas szén-dioxidból. Sajnos rossz időt választottunk, a felszínen még hideg volt, és ez eredményezhette a magas széndioxid szintet. Bár sikertelen volt a merülés, mégis három napot vett igénybe.

A következő merülési kísérletre elég sokáig kellett várni, Vass Robi időközben lesérült, és nem akart rendbe jönni a válla. Ezért Mede Mártont kértem fel, hogy legyen a biztosító bűvárom a merülésnél, amit ő örömmel elvállalt, mondjuk ekkor még nem tudta mire is vállalkozott pontosan. Én meg gondoltam ráér lent megtudni mennyire szűk a tavak előtti szakasz.

Péntek este beszállásoltunk Horváth Sándor új házába Nemesgulácson, ahonnan másnap reggel 10-körül el is indultunk mind a heten. Nem volt sok cuccunk, 7 emberre 6 bag jutott, amiből egy térképezős bag volt, hogy a többiek ne várjanak, amíg a bűvár merül.

A merülés rövid volt mind két tóban, ember számára járható továbbjutást nem sikerült találni, azt viszont igazoltuk, hogy a két tó összefügg. A legnagyobb elért vízmélység 6 méter, tehát ennnyivel növekedett a barlang mélysége.

A merülésekről készült sisak kamerás vágatlan felvételeket itt nézhetitek meg:

- Belső tó (ehhez fűztünk nagyobb reményeket): <https://tinyurl.com/y3vkntns>
- Külső tó (itt már a Szifonlátó2000 jelezte, hogy nem sok esélyünk van): <https://tinyurl.com/y6bmjrm>

Itt jegyezném meg, hogy aki csak papír formátumban kapja a tájékoztatót, annak most rossz. (Azonban reméljük, nekik is van lehetőségük a fenti linkeken szereplő fotók megtekintésére. *A Szerk.*)

Végezetül szeretném mindenkinek megköszönni, aki ebben a két és fél évben segített nekünk. Meg sem próbálom felsorolni a neveket annyian voltunk. És legfőképpen köszönjük a Plecotus barlangkutatóinak a szíveslátást és a türelmet, amivel fogadtak bennünket.

Kép: Bebagelt palackok

Sári Attila

NEKROLÓG

Hlavácsné Kérdő Katalin – Tengernagy

**1950. június 26., Budapest –
2019. március 15., Vác**

Barlangász körökben csak Tengernagyként ismert Katalin már fiatal korában megismerkedett a barlangászattal bátya néhai Kérdő Péter jóvoltából. A furcsa vízi tábournoki nevet is a Bratyó ragasztotta rá. Akkortájt a bájos tizenöt éves fruskának túl nagynak vélte amúgy bájos és formás hátsóját, amit ő tengernagynak vélt látni. Így aztán Katalinon rajtaragadt a Tengernagyi név és rang.

Fiatal leányként nyaranta, és ha tehetett máskor is, a Jósvafői környéki barlangok kutatásába vett részt. Először az ÉKME majd a Papp Ferenc barlangkutató csoport tagjaként.

Hosszú ideig a nyaranta megrendezendő Nagy Oldali zsomboly feltárásánál lévő kutatótábor lelkes tagja volt. Mind régész tanhallgató ő határozta meg hogy a zsomboly mélyéről előkerült emberi csontok kuruckóriak voltak. Kutatta a Vass Imre barlangot és a Musztáng barlangot. Ott volt a sehova zsomboly feltárásán. Férjét Hlavács Lacit is a barlangok kutatása közben ismerte meg.

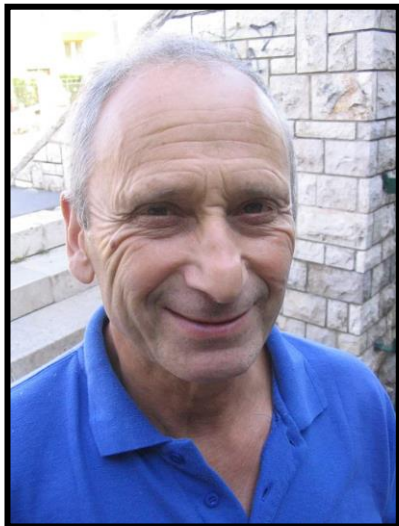
1974-ben végezte el ELTE latin-régészeti szakát. Munkahelye 2010-es nyugállományba vonulásáig a Budapesti Történelmi Múzeum Aquincumi Múzeum volt. Kutatási területe Fővárosunk kora római időszaka volt.

Leánya Hlavács Judit és férje Elekes Balázs valamint fia, Hlavács György is a barlangászat művelői közé tartoznak.

Fájó szívvel búcsúzunk tőled, Tengernagy!

Adamkó Péter, egykori kutatótárs

Kiss Jenő 1938 – 2018

80 évesen hagyta el a földi világot, 2018. december 14.-én.

Volt, akinek Jenő bácsi, volt, akinek csak egyszerűen Jenő.

Nemcsak a neve, a Szemlő-hegyi barlangban mindig itt van és itt is marad Velünk.

Ő azaz ember, aki mindig vidám volt, az életet mindig pozitívan szemlélte és élte, és ezt adta át mindenkinek. Ő mindig adott, de cserébe sosem várt viszonzást, mindig kedvesen és egy jó viccel fogadott mindenkit. Pár jó szóval mindenkit felvidített.

Magyarország szinte összes barlangját bejárta, de a Szemlő-hegyi barlang lett a hobbjá, kutatási területe, munkahelye, élete legnagyobb része. 1976 óta a SZIKKTI Sportegyesület elnökeként, (Papp Ferenc Barlangász szakosztállyal kezdődően), több mint 40 évet töltött barlangokban, a legtöbbit a Szemlő-hegyi barlangban. Emellett még a Táborhegyi-barlang és a Rácskay-barlang is az egyesület kutatási területéhez tartozott. A Szemlő-hegyi barlangban nagyon sokat tett a barlang jelenlegi állapotáért, a barlang levegőjéért, és a tisztaságáért. Az ő személyes varázsa által sok fiatalból és idősebbekből lett a későbbiekben barlangszerető sportember. Mindig nagy-nagy lelkesedéssel mesélt a Szemlőről. Szívügye az „Agyagos” terem kiépítése volt, rengeteg időt és energiát nem kímélve termeltek ki több köbméter agyagot.

A barlang feletti emlékkertet is több társával együtt alakították ilyen meghitté.

Gépészmérnöki és esztergályos szemléletmódja sokat segített abban, hogy a barlangokra másképp tudjon nézni és másképp tudja kutatni. A kövek szinte beszéltek hozzá...

Sportolói múltja (TF - atlétika szak, maratoni futó, úszásban olimpiai kerettag volt) sokat segített a kitartásban, és az elköteleződésben nemcsak a barlangok és a természet szeretete iránt, hanem a sport, az egészséges életmód iránt is.

Imádott magyarázni, másoknak önzetlenül segíteni.

Szenvedélyesen tanította a Barlangterápiára érkező betegeket, gyerekeket, egészségeseket, sportolókat, barlangászokat a helyes légzésre, a helyes járásra, és testtartásra.

Fáradhatatlanul mesélt az arcmosás és a reggeli átmozgatás fontosságáról. Saját példájával hirdette a sportos életmódot.

Még egy évvel ezelőtt is fiatalok irigylésre méltó erejével, teherbírásával tornáztatta a fájós derekú vagy vállú gyógyulni vágyókat. Mindig volt mindenre legalább egy jó megoldása.

A távozásával egy ikonikus és karizmatikus személy ment el. Sokunk reménye, hogy amit ő itt hagyott azt méltón fogja megőrizni és értékelni az utókor.

Még talán többen emlékeztek rá, hogy mindenkit egy hangos „JÓ SZERENCSEVEL” köszöntött!

Búcsúzzunk mi is így tőle:

Jó szerencsét Jenő!

Kósa Brigitta

Speleo Sport árlista

Cordura overall (700 g./m²) extra nagy foltokkal: 24 500 Ft.
Standard overall cordura foltozással: 21 500 Ft.

Hobby overall: 18 500 Ft.

Műnyúl: 11 000 Ft.

Cserélhető betétes térdvédő: 4 200 Ft.

Sloszos bag, kicsi: 2 500 Ft.

Bag 40L: 6 800 Ft.

Bag 80L: 9 000 Ft.

Petzl Stop: 28 370 Ft.

Croll: 13 750 Ft.

Vertex: 21 500 Ft.

Nao: 48 150 Ft.

Tikka XP: 13 750 Ft.

Fixo Duo: 31 810 Ft.

Nagy: 2 700 Ft.

Bag 60L: 7 800 Ft.

Expedíciós bag.: 11 000 Ft.

Pantin: 16 330 Ft.

Ascension: 15 470 Ft.

Elia-Elios: 17 200 Ft.

Myo: 23 210 Ft.

Pixa 3: 18 910 Ft.

Duo Led14: 37 830 Ft.

Fenix HP 12: max 900 lumen! Ára: 22 100 Ft.

Fenix HP 30: max 900 lumen! aksival, töltővel: 39 500 Ft.

Fenix HP 25R Új termék!: 1000 lumen, aksival, töltővel: 25 000 Ft.

Elérhetőség: www.speleo.hu

1094. Bp. Balázs Béla u.30.

06 20 367 6964,

06 1 785 9551

Üdvözlettel:

Kocsis András

MKBT TÁJÉKOZTATÓ

Megjelenik minden páratlan hónap elején

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

Tel.: +36-70/8811-477- E-mail: mkbtiroda@gmail.com

Szerkesztő: Kosztra Barbara és Köblös Gabriella, Felelős kiadó: dr. Leél-Össy Szabolcs

A tájékoztató számára leadott cikkek, anyagok tartalmáért a szerzőik felelősek.

Elektronikus adathordozón érkező anyagokat tudunk fogadni.

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
Budapest, Pusztaszeri út 35.
1125